

Oslo kommune
Bydel St. Hanshaugen
Administrasjonsavdelingen

Møteinnkalling 8/12

Møte: Helse- og sosialkomiteen
Møtested: Akersbakken 27
Møtetid: tirsdag 09. oktober 2012 kl. 18.00
Sekretariat: 23475300

SAKSKART

Åpen halvtime
Godkjenning av innkalling
Godkjenning av sakskart
Informasjon
Eventuelt

Saker til behandling

Sak 32/12	HSK-protokoll juni 2012.....	ii
Sak 33/12	Ila hybelhus - status og planer.....	4
Sak 34/12	Drosjeholdeplass på hjørnet Schwensens gate/Ullevålsveien.....	6
Sak 35/12	1.evaluering av prøveordningen om å avgjøre lokale åpnings- og skjenketider i områder utenfor sentrum	10
Sak 36/12	Revisjon av bydelens policy for utleie av areal på kommunale fortau, gågater, plasser, torg, parker og andre friområder.	14

Bydel St. Hanshaugen

leder

sekretær

Sak 32/12 HSK-protokoll juni 2012

Arkivsak: 201200096
Arkivkode: 026.2
Saksbehandler: Kristin Kaus

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteen	09.10.12	32/12

HSK-PROTOKOLL JUNI 2012

Protokoll 5/12

Møte: Helse- og sosialkomiteen
Møtested: Akersbakken 27
Møtetid: tirsdag 05. juni 2012 kl. 18.00
Sekretariat: 23475300

Møteleder: Maria Badea (H)

Tilstede: Terje Wenum (SV)
Helene Aronsen Wickholm (A)
Tormod Hermansen (A)
Eva Ekroll (V)

Forfall:

Som vara møtte:

I tillegg møtte:

Møtesekretær: Sven Bue Berger

Åpen halvtime:
Ingen møtte.

Godkjenning av innkalling og sakskart:
Godkjent

Orientering om eldrerådets protokoll:

Tatt til orientering. Helse- og sosialkomiteen slutter seg til Eldrerådets ønske om en snarlig løsning på 37-bussens rute i Akersgata og at neste brukerundersøkelse i hjemmetjenesten tar

inn spørsmål om brukernes opplevelse av Samhandlingsreformen. Det er særlig viktig at det treffes tiltak som gir de sykeste mulighet til å svare.

Eventuelt:

Intet meldt.

Sak 28 /12 HSK-protokoll april 2012

Bydelsdirektørens forslag til vedtak
Godkjent.

Votering:
Enstemmig vedtatt

Vedtak:
Godkjent.

Sak 29 /12 Schandorffsgate 4 - konkurranseutsetting - kommunal drift

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Bydel St. Hanshaugen drifter boligtilbudet Schandorffsgate 4 etter kontraktsutløp 1.05.2013.
2. Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren foreta de nødvendige forberedelser til et skifte av drifter.

Votering:
Enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. *Bydel St. Hanshaugen drifter boligtilbudet Schandorffsgate 4 etter kontraktsutløp 1.05.2013.*
2. *Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren foreta de nødvendige forberedelser til et skifte av drifter.*

Sak 30 /12 Hausmannskvartalene - situasjon og utfordring

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar sak om Hausmannskvartalene til orientering.

Votering:
Enstemmig vedtatt

Vedtak:
Bydelsutvalget tar sak om Hausmannskvartalene til orientering.

Sak 31 /12 Samhandlingsreformen per 30.04.2012

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar sak om status for Samhandlingsreformen per april 2012 til orientering.

Votering:

Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Bydelsutvalget tar sak om status for Samhandlingsreformen per april 2012 til orientering.

Referatsaker

Periode: 17. april 2012 - 05. juni 2012

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
93/12	201200794-2	Skansen Bar, Rådhusgata 25: Høringsuttalelse til søknad om skjenkebevilling ved eierskifte
94/12	201200740-2	Albertine Indisk Tandoori, Hallings gate 3 B: Behandling av søknad om skjenkebevilling - eierskifte
95/12	201200750-2	Baltazar, Dronningens gate 27: Høringsuttalelse til søknad om skjenkebevilling ved eierskifte
96/12	201200765-2	Helt Ute, Karl Johans gate 26: Høringsuttalelse til søknad om skjenkebevilling - eierskifte
97/12	201200738-2	Nye Sumo Sushi Ahmed Tanvir, Youngstorget 3:
98/12	201102048-20	Høringsuttalelse til søknader om fornyelse av salgs- og skjenkebevillinger for perioden 2012 - 2016

Bydelsdirektørens forslag til vedtak
Godkjent

Sak 33/12 Ila hybelhus - status og planer

Arkivsak: 201201627

Arkivkode: 344.0

Saksbehandler: André Neby

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteen	09.10.12	33/12
Bydelsutvalget	16.10.12	95/12

ILA HYBELHUS - STATUS OG PLANER

Sammendrag:

Ila hybelhus og Café Trappa er et tilbud til rusmisbrukere driftet av Velferdsetaten (VEL). Det har i flere år vært dialog mellom drifter, nærmiljøet og bydelen vedrørende utfordringer knyttet til driften og konsekvensen av tilbudet for nærmiljøet.

Tidligere vedtak i saken:

Bydelsutvalget 28.mars 2006, sak 34/06

Saksframstilling:

Det har over tid utviklet seg bred enighet om at Ila hybelhus slik det driftes i dag er en for stor institusjon. Med 76 plasser for tungt belastede rusmiddelbrukere gjør størrelsen det alene vanskelig å utøve godt faglig utviklingsarbeid med brukerne, og representerer dessuten kontinuerlig en belastning for naboer og nærmiljø i følge VEL.

VEL har gjennomført faste og jevnlig møter med naboer til hybelhuset og bydelen. Møtene har avstedkommet ulike tiltak med tanke på å bedre situasjonen for de involverte partene. Noen av tiltakene har vist en positiv effekt. Det er til tider store og forstyrrende ansamlingene av tungt rusede brukere utenfor Café Trappen, og problemer med støy og forsøpling fra de av hybelhusets rom som vender ut mot nærmeste nabogård i Waldemar Thranesgate 68.

VEL har igangsatt et arbeid for å vurdere mulighetene for å redusere driften på Ila slik den nå drives i Waldemar Thranes gate 70. Det er et ønske om å redusere driften på Ila hybelhus ved å fordele dagens plasser på flere nye mindre enheter.

Grunnet de utfordringer som er nevnt ble det nedsatt en arbeidsgruppe som er godt i gang med å utrede mulige tiltak. Arbeidsgruppen har lagt fram en framdriftsplan for direktøren i VEL. Planen har et tidsperspektiv på 2-2 1/2 år. Innen utgangen av 2014 er målet at Ila hybelhus er nedlagt i sin nåværende form, og erstattet av mindre enheter. Dette forutsetter at VEL får tilgang på alternative lokaler.

Alle brukerrom på Ila hybelhus som vender mot bakgården er nå stengt. Dette er blitt gjennomført ved at en del av rommene er omgjort til kontorer, mens tidligere kontorer er gjort om til brukerrom. Dette betyr at Ila hybelhus fra 1. august 2012 har redusert fra 76 brukerrom til 58. På sist avholdte nabomøte kunne naboene melde om en positiv effekt av det gjennomførte tiltaket.

Parallelt med omleggingsarbeidet ved hybelhuset har arbeidsgruppen også sett på muligheter for å redusere kafèvirksomheten. Fredensborgs Møtestedet er vurdert men besluttet som uaktuelt.

VEL opplyser at det fortløpende vil bli foretatt risikovurderinger av de tiltak som vurderes.

Bydelsdirektørens vurdering:

Bydel St. Hanshaugen skal ivareta alle grupper av befolkningen, og sørge for gode nær- og oppvekstmiljø i en sentrumsnær bydel.

VEL ønsker de utfordringene som er knyttet til hybelhuset løst på en konstruktiv måte både for tilbudets brukere og naboene.

Bydelen vil i samarbeid med VEL og beboere i nærmiljøet følge opp jobben med å skape en positiv løsning for alle involverte.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak
Bydelsutvalget tar saken til orientering

Ellen Oldereid
bydelsdirektør

Sak 34/12 Drosjeholdeplass på hjørnet Schwensens gate/Ullevålsveien

Arkivsak: 200402183

Arkivkode: 519

Saksbehandler: Elin Løvseth

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteen	09.10.12	34/12
Miljø- og byutviklingskomiteen	10.10.12	32/12
Bydelsutvalget	16.10.12	91/12

DROSJEHOLDEPLASS PÅ HJØRNET SCHWENSENS GATE/ULLEVÅLSVEIEN

Tidligere vedtak i saken:

MBK-sak 13/12 Taxiholdeplass på Knud Knudsens plass

Komiteen diskuterte kort etter befaringen de ulike alternativene fra naboskapet og mente at det kanskje var alternativene med drosjeholdeplass i Akersbakken og i Ullevålsveien som var de mest interessante. Videre ble det stilt spørsmål ved om også plassen ved apoteket i Waldemar Thranes gate kunne være aktuell. Komiteen mente videre at en nedleggelse av holdeplassen, alternativt en reduksjon av antall drosjeplasser også må vurderes nøye.

Vedtak: MBK henstiller om fortgang i saken av hensyn til beboerne, og vil fatte vedtak så snart fagetaten har uttalt seg.

BU-sak 108/11 Drosjeholdeplass på hjørnet Schwensens gate/Ullevålsveien

Vedtak:

- 1. For å sikre et bedre beslutningsgrunnlag i denne saken vil Miljø- og byutviklingskomiteen foreta en befaring i det aktuelle området. En slik befaring skal etterfølges av et møte der beboerne, bydelspolitikere, politiet, samferdselsetaten og andre aktuelle parter inviteres. Bydelsutvalget vil derfor utsette behandlingen av saken inntil videre.*
- 2. Inntil saken er endelig avgjort vil bydelsutvalget anmode bydelsadministrasjonen om å følge opp saken videre for å sikre at tomgangsforbudet blir overholdt.*

BU-sak 50/11 Drosjeholdeplass på hjørnet Schwensens gate /Ullevålsveien.

Vedtak: Saken er vedtatt utsatt.

AU-sak 22.4.2010

Vedtak: Bydelsutvalget opprettholder sitt vedtak i saken av 23.3.2010.

BU-sak 35/10, 22.3.2010 Status Knud Knudsens plass – taxiplassering

Vedtak: Bydelsutvalget har pekt på at en taxiholdeplass sentralt på St. Hanshaugen er viktig for eldre og beboere med nedsatt funksjonsevne, og foreslo derfor en alternativ plassering på hjørnet av Schwensens gate/Ullevålsveien. Denne plasseringen fører til at taxiene ikke står parkert i gaten og at det ikke sjenerer uteserveringen langs Ullevålsveien. Den alternative plasseringen vil heller ikke før til økte avstander for beboere som er avhengig av taxi for å kunne benytte seg av nærmiljøet og næringslivet på St. Hanshaugen.

BU-sak 200/2008 Kort status for rehabilitering av Knud Knudsens plass

Vedtak:

Bydelsutvalget tar kort status for rehabilitering av Knud Knudsens plass til orientering. Bydelsutvalget ønsker at mulige støyplager, i tilknytning til etablering av drosjeholdeplass på andre siden av Ullevålsveien, utredes.

Bydelsutvalget vil med dette stadfeste sitt vedtak og ber om at Samferdselsetaten løser utfordringen knyttet til å ha taxiholdeplass og returpunkt på samme sted på en fleksibel måte.

BU-sak 75/2008 Foreløpig forprosjektrapport for rehabilitering av Knud Knudsens plass

Vedtak:

- 1. Bydelsutvalget ser at det er både fordeler og ulemper med de ulike løsninger for drosjeoppstilling på plassen. Bydelsutvalget er imidlertid enig med de ulike kommunale etatene som anbefaler flytting av drosjene fra plassen. Bydelsutvalget mener en flytting av drosjeholdeplassen vil gi best muligheter for den nye plassen. Bydelsutvalget håper imidlertid det er mulig å beholde noen av drosjene i området, men da på den lille parkeringsplassen på den andre siden av Ullevålsveien.*

Bakgrunn for saken:

Klagesak om plassering av drosjeholdeplassen på hjørnet Schwensens gate/Ullevålsveien ble satt opp for behandling første gang i bydelsutvalgets møte i april 2011, men ble vedtatt utsatt etter beboerklage på bydelsutvalgets åpne halvtime på samme møte. Naboene til drosjeholdeplassen oppgav å være plaget av trafikken som holdeplassen medfører (støy og forurensning).

Bydelsutvalgets ønske var at det ble avholdt et møte mellom beboerrepresentanter i området, næringslivet, drosjenæringen, politiet, Samferdselsetaten og bydelen for å belyse saksgang og status i saken.

Bydelen inviterte berørte parter til møte 25.8.2011. Bydelen avlyste møtet da verken politiet eller Samferdselsetaten hadde anledning eller så behovet for å stille på møtet.

Saken var satt opp som BU-sak i november 2011 men behandling ble utsatt i påvente av et møte/befaring i saken. Befaring og møte ble avholdt 21.3.2012. Det var godt fremmøte fra flere nabogrupperinger, taxinæringen og næringsdrivende i området. I tillegg til komiteen var også administrasjon, bydelsoverlege og Bymiljøetaten divisjon Samferdsel tilstede.

Saksframstilling/Faktaopplysninger:

Komiteen ble ved befaringen forelagt, fra nabo Sameiet Ullevålsveien 47, krav om at drosjeholdeplassen ble fjernet omgående og ble samtidig presentert for alternative forslag til ny plassering av drosjeholdeplassen. Vedlegg.

Naboskapets alternative plasseringer til drosjeholdeplass:

Alternativ 1. Akersbakken.

Akersbakken ned mot Ullevålsveien. Plassering på samme side som gravlunden.
Argument: god avstand til naboer, godt drag i lufta, gaten er ikke enveiskjørt.

Alternativ 2. Oslo Katedralskole

Ullevålsveien, utenfor Oslo Katedralskole. I dag er det reservert plass for turistbusser, noe som svært sjelden benyttes.
Argument: ingen beboere, godt drag i lufta, god plass til både drosjer og evt. turistbusser

Alternativ 3. Geitmyrsveien

Geitmyrsveien bak Mix-kiosken

Alternativ 4. Bislett Stadion

Argument: god avstand til beboere i Sofies gate, allerede en fin grusplass egnet

for parkering av drosjer.

Alternativ 5. Dalsbergstien

Dalsbergstien 18 mot Sofies plass, utenfor Bislett fysikalske.

Alternativ 6. Stensberggaten

Stensberggaten utenfor Pilestredet Park 7

Miljø- og byutviklingskomiteen vurderte forslagene fra naboene men ønsket fagetatens vurdering før saken ble satt for ny behandling i bydelsutvalget.

Forslagene ble oversendt Bymiljøetaten for vurdering. Bymiljøetaten oversendte forslagene fra naboene til politiet for uttalelse. Politiets og Bymiljøetatens vurdering og anbefaling foreligger nå i brev henholdsvis datert 05.07.2012 og 11.09.2012.

I brevet fra politiet fremgår det at politiet vurderer å fjerne dagens drosjeholdeplass i Schwensens gate. Politiet uttaler at de alternativer til holdeplass som bydelens brev inneholdt alle kunne være aktuelle alternativer, med unntak av området foran maratonporten ved Bislett, som ikke er regulert til trafikkformål.

Bymiljøetaten har også vurdert forslagene, også bydelens forslag ved apoteket i Waldemar Thranes gate 2. Bymiljøetatens vurdering er at dagens plassering er akseptabel, det samme er Geitmyrsveien ved Knud Knudsens plass. Bymiljøetaten mener at de andre alternativene enten er for bratte eller for langt unna St. Hanshaugen til å være et reelt alternativ. Etaten vil ikke anbefale

Bydelens forslag i Waldemar Thranes gate 2. Denne lommen i Waldemar Thranes gate er i dag benyttet til 2 hc-plasser og til varelevering for blant annet apoteket. Videre er det bysykkelstativer der som vil være i veien. Bymiljøetaten mener at alle disse tre bruksområdene dekker viktige behov.

Bymiljøetaten oversender saken til bydelen for vurdering. Det er søkt om utsettelse av frist for tilbakemelding i saken.

Bydelsdirektørens saksfremstilling i sak 108/2011 følger som vedlegg.

Bydelsdirektørens vurdering:

Bydelen har nå mottatt tilbakemelding fra politiet og Bymiljøetaten på naboenes og bydelens forslag. Politiet har ingen motforestillinger til å oppheve eksisterende drosjeholdeplass i Schwensens gate og har ingen kommentarer til de andre foreslåtte plassene unntatt plassen ved Bislett. Bymiljøetaten kan akseptere dagens plassering i Schwensens gate og også Geitmyrsveien ved Knud Knudsens plass.

Bydelsdirektøren viser i saken til de vurderinger og forslag til vedtak i saken som foreligger til BU-sak 108/11.

”Bydelen mottok sist vinter henvendelse fra en nabo til plassen, knyttet til helseplager på grunn av drosjeholdeplassen. Bydelsoverlegens svar til klager var at kommunehelselovens bestemmelser ikke kan benyttes i saken, da det ikke kan gis støtte for flytting av holdeplassen på grunn av kjente helseplager. Bydelsoverlegen fastholder sitt standpunkt at det ikke er grunnlag etter helselovgivingen for å fatte vedtak om retting i saken.

Etter klagen sendte bydelen brev til Oslo Taxi og ba om at sjåførene slår av motoren når de står på holdeplassen. Oslo Taxis svar er vedlagt.

Bydelen mottok, etter at saken ble tatt opp på åpen halvtime, brev fra Sameiet Ullevålsveien 47, hvor det ble klaget på plasseringen av drosjeholdeplassen på hjørnet av Schwensens gate/Ullevålsveien. Det gikk av klagen frem at plasseringen av drosjeholdeplassen skulle være en prøveordning. Bydelsdirektøren kjenner ikke til at dette skal være tilfelle, og mener at plasseringen er permanent, eller inntil holdeplassen vedtas nedlagt eller flyttet. Klagen går også på at naboene /sameiet ikke var blitt hørt i forbindelse med vedtaket om plasseringen av holdeplassen. Bydelen har anbefalt flyttingen, men det er Samferdselsetaten som saksbehandler saken, og som har ansvar for varsling og vedtak om flytting.

Bydelen har vurdert nabohenvendelsen og de plager som naboene hevder de påføres av at drosjeholdeplassen er plassert på området. Det vises her til tidligere uttalelse fra bydelsoverlegen. Bydelsoverlegen mener at den lokalforurensning som spesifikt skyldes drosjeholdeplassen vil være svært vanskelig å måle.

Bydelen har av Bymiljøetaten, miljøavdelingen, fått utredet støyforholdene ved Ullevålsveien 47. Ullevålsveien 47 har en Ådt (årsdøgntrafikk) på 14.000 biler, av dette en tungtrafikkandel på 7 %. Beregnet støynivå for Ullevålsveien 47 er 71dB ved fasade. Bymiljøetaten uttaler at støy fra drosjeholdeplassen ikke vil gi et målbart tillegg til støynivået fra veitrafikken i Ullevålsveien.

Bydelsdirektøren mener at bydelsutvalget i tidligere vedtak har presisert behovet for drosjeholdeplass på St. Hanshaugen, og at den etablerte plassen derfor ikke bør flyttes. Bydelsdirektøren, og heller ikke etatene, ser noen annen god plassering av holdeplass på sentrale St. Hanshaugen.

Alle plasseringer sentralt på St. Hanshaugen vil ha naboer som ikke ønsker holdeplassen nær egne boliger. Bydelsdirektøren ser at noen av sameiets argumenter kan være berettiget, men mener det må være mulig å ha en bedre dialog med drosjenæringen i denne saken.

Bydelsdirektøren mener at en begrensning på antall plasser og forbudsskilt mot tomgangskjøring og oppfølging av dette bør være tiltak som kan bedre situasjonen betydelig både i forhold til trafikksikkerhet og følt lokal luftforurensning i området.”

Som det fremgår over var bydelsdirektørens forslag i sak 50/11 og 108/11 å ikke anbefale flytting av drosjeholdeplassen fra hjørnet Schwensens gate/Ullevålsveien. Bydelsdirektøren mener at en begrensning på antall plasser og oppfordring til ikke tomgangskjøring bør være tiltak som kan bedre situasjonen både i forhold til trafikksikkerhet og følt lokal luftforurensning i området. Bydelsdirektøren fastholder tidligere forslag til vedtak i saken.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Bydelsutvalget har i tidligere vedtak grunnlagt behovet for drosjeholdeplass på St. Hanshaugen, og vil derfor ikke anbefale flytting av drosjeholdeplassen fra hjørnet Schwensens gate/Ullevålsveien. Bydelsutvalget ser ingen annen god plassering av holdeplass på sentrale St. Hanshaugen og alle plasseringer sentralt på St. Hanshaugen vil ha naboer som ikke ønsker holdeplassen nær egne boliger.
1. Bydelsutvalget ser at noen av sameiets argumenter kan være berettiget, men mener det må være mulig å ha en bedre dialog med drosjenæringen i denne saken. Bydelsutvalget mener at en begrensning på antall plasser og oppfordring til ikke tomgangskjøring bør være tiltak som kan bedre situasjonen både i forhold til trafikksikkerhet og følt lokal luftforurensning i området.

Ellen Oldereid
bydelsdirektør

Vedlegg:
Saksfremstilling i BU sak 108/2011
Brev fra Bymiljøetaten
Brev fra Oslo politidistrikt, trafikkplan

Sak 35/12 1. evaluering av prøveordningen om å avgjøre lokale åpnings- og skjenketider i områder utenfor sentrum

Arkivsak: 201201578

Arkivkode: 944.1

Saksbehandler: Milla M. Søvik Dokka

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteen	09.10.12	35/12
Bydelsutvalget	16.10.12	93/12

1. EVALUERING AV PRØVEORDNINGEN OM Å AVGJØRE LOKALE ÅPNINGS- OG SKJENKETIDER I OMRÅDER UTENFOR SENTRUM

1. Bakgrunn for saken:

Det vises til bydelsutvalgets vedtak i sak 24/12 av 27.3.2012, punkt 7¹:

”Evaluering av ordningen skal fremlegges bydelsutvalget i september”.

Saken legges fram for bydelsutvalget den 16.10.2012 som følge av at septembermøtet ble avlyst.

2. Saksframstilling:

2.1 Bydelsprosjektet – forsøksordningen:

Bystyrets delegasjonsvedtak² om å la bydelsutvalgene avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel trådte i kraft fra vedtakets dato den 15.02.2012. Forsøket varer fram til 30.06.2013.

Bydelsutvalgene skal ikke ta stilling til åpnings- og skjenketider for konkrete serveringssteder, men kan fastsette retningslinjer³ som skal gjelde for bydelen som helhet, eventuelt for deler av bydelen som bør vies ekstra oppmerksomhet. Delegasjonen er avgrenset til å fastsette åpningstider.

Næringssetaten fatter vedtak om åpningstid basert på den enkelte bydels forskrift. Bevillingssøknader fra bydeler som ikke har egen forskrift blir behandlet i henhold til kommunes åpningstidsforskrift⁴.

2.2 Bydelsutvalgssak 24/12, vedtatt den 27.03.2012:

Flertallet i bydelsutvalget sluttet seg til bydelsdirektørens forslag om åpningstider. Sitat:

”Som hovedregel skal åpningstidene for skjenkesteder i bydelens områder utenfor sentrum og utenfor ”skjenkeblekkspruten” fastsettes til kl 01.00 inne og kl 22.00 ute, jamfør forskriftens § 1b⁵.

---

¹ Arkivsak: 201200450

² Bystyresak 52, vedtak av 15.02.2012 / byrådssak 275, vedtak av 22.12.2011

³ Lokal forskrift om åpnings-, serverings- og skjenketider.

⁴ FOR 2006-05-03 nr 490: Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, Oslo kommune, Oslo

I samme sak vedtok bydelsutvalget å delegere deler av beslutningsmyndigheten til bydelsdirektøren slik at enklere bevilningssøknader kan behandles administrativt, etter samme retningslinjer som ved behandling av høringsuttalelser til søknader fra sentrumsområdet.

2.3 Evaluering av arbeidet med prøveordningen fra og med 27.03 til og med 30.09 2012:

Bydelsutvalget har foreløpig ikke fattet vedtak om andre åpningstider enn de som framkommer i kommunens åpningstidsforskrift. Alle innstillinger på vedtak er derfor gitt i samsvar med forskriften.

2.3.1 Status behandlede saker – søknad om skjenke- og salgsbevilling utenfor sentrum:

Søknad fra	Søknadstype:	Dato:	Saken behandlet av:	
			Bydelsdirektør	Bydelsutvalg
Kaffekoppkafe, Ullevålsveien 82 b	Ny – inne og ute (§1b) Innstilling: Gis bevilling	27.03.12	X	
Samfunnet Bislet, Pilestredet 52	Ny – inne (§ 1b) Innstilling: Gis bevilling	18.04.12	X	
Dominos Pizza, W. Thranes gate	Fornyelse (§ 1b) Innstilling: Gis inne – avslag ute	24.04.12		BUsak 37/12
Sjel Vest, Ullevålsveien 81	Skjenking ute (§ 1b) Innstilling: gis bevilling	24.04.12		BUsak 39/12
Sofies mat og vinhus, Sofies gate 15	Eierskifte (§1b) Innstilling: Gis bevilling	25.04.12	X	
Albertine Indisk Tandoori, Hallings gate 3b	Eierskifte (§ 1b) Innstilling: Gis bevilling	02.05.12	X	
Samfunnet Bislet, Pilestredet 52	Utvidet skjenketid inne Innstilling: Gis bevilling	29.05.12		AUsak 16/12
Aurora Bar & Cafe, Dalsbergstien 19	Eierskifte (§ 1b) Innstilling: Gis bevilling	19.06.12	X	
Smalhans Waldemar Thranes gate 10	Ny – skjenking inne og ute (§ 1b) Innstilling: Gis inne – avslag ute	25.06.12	Sommerfullmakt	
Tranen, W. Thranes gate 70	Ny – skjenking inne og ute (§ 1b) Innstilling: Gis bevilling	25.06.12	X	
Izakaya, St. Olavs gate 7	Utvidet skjenketid inne til 03.00 Innstilling: Avslag på søknad	02.07.12	Sommerfullmakt	
Akersberget, Maridalsveien 22	Skjenking på utvidet areal ute Innstilling: Gis bevilling	06.07.12	X	
Den Gode Cafe, Fredensborgveien 17	Eierskifte (§ 1b) Innstilling: Gis bevilling	09.07.12	X	
De Fire Store, Thereses gate 20	Skjenking på utvidet areal inne Innstilling: Gis bevilling	23.08.12	X	
No 24, Fredensborgveien 24 c	Ny – skjenking inne og ute (§ 1b) Innstilling: Gis bevilling	14.09.12	X	
Tranen Restaurant, W. Thranes gate 70	Utvidet skjenketid inne og ute Innstilling: Avslag på søknad	20.09.12		AUsak

Fra beslutningsområdet er det blitt behandlet 16 søknader om åpnings- og skjenketider i perioden 27.03 – 14.09 2012. I 12 (av 16 søknader) ble det innstilt på å gi bevilling med de åpnings- og skjenketider det ble søkt om. Det er innstilt på å avslå søknad om bevilling i kun 4 av sakene.

^{5 -6} FOR 2006-05-03 nr 490: Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, § 1b: Åpnings- og skjenketider utenfor sentrum.

10 av søknadene ble behandlet administrativt, etter bydelsutvalgets vedtak om delegasjon av deler av beslutningsmyndigheten til bydelsdirektøren⁶:

- 4 omhandlet nye søknad om bevilling med åpnings- og skjenketider etter forskriftens § 1 b).
- 4 omhandlet søknad om bevilling ved eierskifte.
- 2 omhandlet søknad om bevilling ved utvidelse av areal inne eller ute.

6 av søknadene framlagt til behandling i bydelsutvalget, arbeidsutvalget eller bydelsutvalgets leder (sommerfullmakt):

- 2 søknader ble behandlet av bydelsdirektøren etter delegasjon av sommerfullmakt.
- 2 søknader ble behandlet av BU i april 2012.09.
- 1 søknad om utvidet skjenketid inne ble behandlet i AU i mai 2012.

I den samme perioden (fra og med 27.3.12 til 14.09.12) er det i tillegg sendt til Næringssetaten:

- 63 høringsuttalelser til bevillingssøknader fra sentrumsområdet
- ca 300 søknader om fornyelse av salgs- (28) og skjenkebevillinger (280) og er sjekket ut og uttalelsene sendt til Næringssetaten.

2.3.2 Erfaringer

Så langt i forsøksperioden viser det seg at de fleste søknadene kan saksbehandles i henhold til de generelle reglene i kommunens åpningstidsforskrift. Dette taler for at det ikke er et stort behov for å utforme en egen lokal åpningstidsforskrift.

Men det søkes også om åpnings- og skjenketider som tilsvarer tidene i sentrum. Slike søknader kommer gjerne fra serveringssteder som mener at beliggenhet og adresse bør vurderes mer som sentrum enn som bydel. Dette taler for at bydelsutvalget bør vurdere om det er hensiktsmessig å utformes lokale åpningstidsbestemmelser for områder i bydelsområdet der det kan være ønskelig å innskrenke eller utvide åpningstiden.

2.4 Bydelsdirektørens vurdering:

Forsøksordningen med at bydelsutvalgene delegeres fullmakt til å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel varer fram til 30.6.2013. Næringssetaten skal fatte vedtak om åpningstid basert på den enkelte bydels lokale forskrift. Derom bydelen ikke har utformet egne åpningstidsbestemmelser forholder etaten seg til kommunens gjeldende åpningstidsforskrift.⁷

2.4.1 Lokale forskrift med åpningstidsbestemmelser:

I byrådssak 275/11 understrekes det at ansvaret for det praktiske arbeidet med utforming av åpningstidsbestemmelser for egen bydel ligger til bydelsutvalgene.

Derom bydelsutvalget på et senere tidspunkt vedtar lokale åpningstidsbestemmelser vil Næringssetaten fatte vedtak om endrede åpningstider for de serverings- og skjenkestedene som berøres av endringene. Uavhengig av om vedtak om åpnings- og skjenketider fattes etter lokal eller sentral forskrift skal bevillingssøknadene behandles på en likeverdig måte, etter gjeldende lover og regler.

2.4.2 Bydelsdirektørens konklusjon:

⁶ Vedtak i BU-sak 24/12, den 27.03.2012, punkt 3 og 4

⁷ FOR 2006-05-03 nr 490: Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, Oslo kommune, Oslo

Så langt i forsøksperioden viser det seg at de søknadene som er behandlet etter bystyrets vedtak om å beslutte åpningstider i egne bydelsområder er relativt få og uten store interessekonflikter mellom beboere og næringsvirksomhet.

Erfaringen er at de fleste søknadene kan saksbehandles i henhold til de generelle reglene i kommunens åpningstidsforskrift.

Bydelsdirektøren opplever at kommunens gjeldende forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger gir gode føringer for åpnings- og skjenketider ved serveringssteder som ligger utenfor skjenkeblekkspruten.

Bydelsdirektøren anbefaler derfor at bydelsutvalget opprettholder vedtak fra bydelsutvalgssak 24/12, vedtatt 27.03.2012, punkt 1 – 6, om at åpningstidene i Bydel St. Hanshaugen i hovedsak skal settes til kl 01:00 inne og kl 22:00 ute, jamfør åpningstidsforskriftens § 1b) – utenfor sentrum.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Bydelsutvalget opprettholder vedtak fra bydelsutvalgssak 24/12, vedtatt 27.03.2012, punkt 1 – 6, om at åpningstidene i Bydel St. Hanshaugen i hovedsak skal settes til kl 01:00 inne og kl 22:00 ute, jamfør åpningstidsforskriftens § 1b) – utenfor sentrum.

Ellen Oldereid
bydelsdirektør

Vedlegg:
Vedtak i bydelsutvalgssak 24/12 den 27.03.2012

Sak 36/12 Revisjon av bydelens policy for utleie av areal på kommunale fortau, gågater, plasser, torg, parker og andre friområder.

Arkivsak: 201201576

Arkivkode: 175.0

Saksbehandler: Milla M. Søvik Dokka

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteen	09.10.12	36/12
Miljø- og byutviklingskomiteen	10.10.12	36/12
Bydelsutvalget	16.10.12	92/12

REVISJON AV BYDELENS POLICY FOR UMLEIE AV AREAL PÅ KOMMUNALE FORTAU, GÅGATER, PLASSER, TORG, PARKER OG ANDRE FRIOMRÅDER.

1. Sammendrag:

Formålet med policyen er å sikre at saksbehandling og håndheving av utleievirksomheten foregår på en forutsigbar, likeverdig og effektiv måte og i henhold til gjeldende lover, forskrifter og vedtak fattet av bystyre, byråd og bydelsutvalg.

Policyen skal vise at bydelens forvaltningsansvar for - og utleie av areal på fortau, gågater, plasser og parker er i overensstemmelse med forvaltning og utleie av kommunal grunn i Oslo.

Sist, men ikke minst, innebærer en revisjon av nåværende policy at bydelen, gjennom bydelsutvalgets vedtak, får oppdaterte retningslinjer som bidrar til å kvalitetssikre de forskjellige ansvarsområdene i arbeidet med forvaltning med - og utleie av kommunens grunn.

2. Tidligere vedtak i saken:

Bydelsutvalgssak 224/09, vedtak av 15.12.2009:

Siste revisjon av "Policy for utleie av kommunal grunn på fortau, torg plasser, i gågater og parker.

Bydelsutvalgssak 115/09, vedtak av 16.06.2009:

Bydelens forvaltningsansvar ved utleie av kommunal grunn i gågater, på fortau, plasser og torg.

3. Bakgrunn for saken:

Bydel St. Hanshaugen har hatt forvaltningsansvaret for bydelens fortau, torg, gågater, plasser, parker, gatetun og nærmiljøanlegg siden 1. januar 2004. Gjeldende policy, vedtatt 15.12.2009, omhandler bruk av de ulike utleieområdene i bydelen og hvilken pris og kontraktsform, som skal ligge til grunn for de ulike leieforholdene.

De siste årene har det kommet flere endringer i lover og regelverk som påvirker arbeidet med utleie av areal på kommunal grunn. Både folkehelseslovens definisjon av folkehelsearbeid⁸,

---

⁸ LOV-2011-06-24 nr 29: Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven), § 3b) Definisjoner

reglene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven⁹, bystyrets vedtak vedrørende torg og møteplasser¹⁰, strategisk plan for universell utforming¹¹ og estetisk plan for sentrum¹² er viktige for likebehandling av saker om leie av areal på kommunal grunn.

En revisjon av nåværende policy innebærer at bydelen, gjennom bydelsutvalgets vedtak, får oppdaterte føringer og retningslinjer som bidrar til å kvalitetssikre de forskjellige ansvarsområdene i arbeidet med forvaltning og utleie av areal på kommunens grunn.

4. Saksframstilling:

Bydelen forvalter mye av den kommunale grunnen innenfor eget geografisk område, men det er fremdeles slik at ansvaret og oppgavene med drifting av parkene, disponering og utleie av kommunens grunn er fordelt på flere etater.

Bymiljøetaten har blant annet ansvaret for utleie av areal i St. Hanshaugen park, Lille Bislett og områdene rundt Bislett stadion mens bydelen har ansvaret for utleie på Sofies plass, Adamstuen, Arbeidersamfunnets plass, Torggata gågate, i Stensparken og på Knud Knudsens plass. Geografisk sett ligger Youngstorget i bydelen, men det er Bymiljøetaten¹³ som forvalter for dette området, Likevel er det bydelen som har ansvaret for å leie ut kommunal grunn på fortausareal langs gatene rundt Youngstorget.

En sentrumsnær bydel med fastboende innbyggere og mange besøkende mennesker fører til økt bruk - og dermed økt press og slitasje på friområder og arealer i det offentlige rom. Men ved utleie av kommunal grunn må imidlertid bruken av fellesarealene vurderes i forhold til boligområdene og hensynet til beboernes behov og rettigheter for hvile og uavbrutt nattesøvn.

4.1 Bydelens nåværende policy for utleievirksomheten (vedtak i BU-sak 224/09):

”Policy for utleie av areal på kommunal grunn på fortau, plasser, torg, friområder og i bydelens parker

1.

Parker og friområder skal være tilgjengelige for bydelens beboere og andre besøkende. Aktiviteter og arrangementer skal være til berikelse og glede for bydelens innbyggere og gjenspeile mangfoldet i bydelens befolkning.

2.

Parker og friområder skal ikke leies ut til arrangementer som diskriminerer grupper eller deler av befolkningen. Bydelen ønsker arrangementer som gjenspeiler bydelens visjon:

”Bydel St. Hanshaugen - Mangfold i sentrum”

3.

Alle arrangementer rettet mot barn og unge skal være alkoholfrie.

4.

Frivillige lag og organisasjoner i bydelen, som tar initiativ til lokale arrangement og aktiviteter, skal prioriteres ved planlagt bruk av areal i parker og på friområder.

5.

Utleie til ikke-kommersielle aktiviteter på plasser, torg og i parker er vederlagsfrie, men alle må søke om – og få bydelens tillatelse til å stille opp stand. Som ikke-kommersielle aktiviteter regnes:

- *Kulturelle, politiske og religiøse ytringer fra faste plasser for stands.*

⁹ LOV 2008-06-20 nr 42: Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

¹⁰ Bystyresak 107/09 av 22.04.2009 (byrådssak 160/08): Kommunedelplan for torg og møteplasser

¹¹ Bystyresak 108/09 av 22.04.2009 (byrådssak 196/08): Oslo kommunes strategiske plan for universell utforming

¹² Bystyresak 106/09 av 22.04.2009 (byrådssak 139/08): Estetisk plan – Designhåndbok for Oslo sentrum

- Demonstrasjoner og opptog.
- Kulturarrangementer som er tilgjengelig for alle grupper i befolkningen.

6.

I Bydel St. Hanshaugen er disse plassene godkjent for ikke-kommersielle standtillatelser:

- Torggata, i krysset ved Linaaes gate
- C. J. Hambros plass
- Arbeidersamfunnets plass
- Knud Knudsens plass
- Andre områder kan vurderes

7.

Markedspris skal legges til grunn for all arealutleie til kommersiell virksomhet på fortau, plasser, torg og gategrunn som er regulert til trafikkområder. Som kommersiell virksomhet regnes:

- Uteservering langs stedbundet serveringssteds fasade.
- Vareutstilling langs stedbundet forretnings fasade.
- Frittstående salgsplass for salg av abonnement, medlemskap og lignende.
- Filmopptak
- Enmannstorg for salg av egenproduserte varer som kunst- og håndverk, matvarer og lignende.
- Salg av juletrær og kranser
- Arrangement og markedsdager
- Mobile salgsvogner
- Andre virksomheter kan vurderes som kommersielle

8.

I Bydel St. Hanshaugen kan juletrær selges fra følgende plasser:

- Idioten (Ullevålsveien)
- Marienlyst (Kirkeveien, ved Suhms gate)
- Thereses gate (ved Sporveisgata)
- Stensgata (ved Thereses gate)
- Kristparken (ved Møllergata)
- "Gåsa", øverst i Damstredet
- Andre plasser kan vurderes

9.

Bydelsdirektøren er delegert myndighet til å

- fastsette - og justere priser for utleie av areal på kommunale fortau, plasser, torg og i parker henhold til gjeldende regler i bydelen og i Oslo kommune
- fastsette grenser for leietid og arealstørrelse
- beslutte om det skal etableres uteservering i parker og gatetun, etter individuell vurdering av det området det søkes om tillatelse for
- inngå leieavtaler og vedta gyldighetsperioder for langtids- og kortidskontrakter.
- legge til - eller avvikle utleieareal etter at nye kartlegginger er gjennomført
- revidere og endre kriterier for det enkelte utleieformål

4.2 Lover og regelverk ved forvaltning - og utleie av areal på kommunens grunn:

Areal på kommunal grunn leies blant annet ut til uteserveringer, vareutstillinger, filming, standplasser, frittstående salgsplasser beregnet på formål som markedsføring av produkter, tjenester, tegning av abonnement og medlemskap. I tillegg leies det ut areal til events, musikk- og kulturarrangementer og plante- og juletresalg.

I tillegg til forvaltningsloven og folkehelseloven reguleres utleie av areal på kommunal grunn av bystyrets instruks¹⁴, bydelens nåværende policy fra 2009, gjeldende politivedtekter¹⁵, samt bydelens egne prosedyrer og saksbehandlingsrutiner ved inngåelse av leieavtaler. Prosedyrer for dette området er for øvrig revidert i august 2012.

¹⁴ Bystyresak 435/00 av 21.06.2000: Instruks for utleie av kommunale fortau og gågater

¹⁵ FOR 2007-06-06 nr 577: Forskrift om politivedtekt, Oslo kommune, Oslo, med endringer gjeldene fra 01.01.2011.

Bydelens policy for utleie av kommunal grunn må synliggjøre at praksisen er forankret i gjeldende lover, forskrifter og overordnede vedtak i Oslo kommune.

4.2.0 Fra Lov om folkehelsearbeid, kapittel 1:

§ 3. Definisjoner:

”b) folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.”

4.2.1 Fra Forskrift om politivedtekt, Oslo kommune, Oslo:

Kapittel 3. Sikring av ferdselen

§ 3-1 Hindringer:

”På eller ut over offentlig sted er det forbudt å sette eller henge noe, herunder containere, salgsboder, bilvrak, uregistrerte kjøretøy, stands, markiser, reklameskilt og annen løsfotreklame, som kan være til hinder, fare eller ulempe for ferdselen og tilgjengeligheten for alle til offentlig sted.

Markiser, uthengsskilt e.l. skal være anbrakt så høyt at underkanten er minst 2,50 m over bakken og slik at de ikke dekker for fri sikt til trafikklys, trafikkskilt eller annet varslingsanlegg.

Kapittel 7. Arrangementer på offentlig sted mv.

§ 7-3 Tillatelse fra kommunen:

Det er forbudt å benytte kommunal grunn til kommersiell eller ikke-kommersiell virksomhet, herunder uteservering, vareutstilling, lagerplass, arrangementer, markeringer m.m., uten skriftlig tillatelse fra kommunal grunneierrepresentant.

4.2.2 Fra Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne:

§ 1. Formål:

”Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes.”

4.2.3 Fra Vedtekt med retningslinjer om skilt og reklame ¹⁶:

§ 1. Formål:

”Forskriften / retningslinjene, som er juridisk bindende etter Plan- og bygningslovens § 3 og § 4 om vedtekt, jf. forvaltningslovens § 2 og kapittel VII om forskrifter, har som formål å begrense skilt og reklame sin dominans i det offentlige rom, samt sikre en estetisk god utforming av skilt og reklame i de felles omgivelsene og offentlige rom i Oslo.”

Bymiljøetaten har forvaltningsansvar for skilt og reklamebukker:

Det er Bymiljøetaten som har ansvar for å håndheve godkjenninger av skilt og reklamebukker på fortau. Den enkelte virksomhet må selv søke Bymiljøetaten om tillatelse for å sette ut skilt på fortauet. Bydelen har ikke utarbeidet lokale rutiner for leieavtale om utplassering av skilt og

---

¹⁶ FOR 2009-06-17 nr 881: Vedtekt med retningslinjer om skilt og reklame i Oslo etter plan- og bygningsloven § 74 nr. 2 og § 107.

reklamebukker, eller krav om betaling for slik bruk av fortauet. Det forutsettes likevel at det søkes om tillatelse for alle typer arealbruk og at det også skal betales arealleie for reklameskilt som bymiljøetaten har gitt tillatelse til å utplassere.

Ved graving, rehabilitering av bygårder og vedlikehold av vei eller fortau kan det være aktuelt for utbygger å sperre av offentlig fortaus- og veigrunn. Det kreves ofte midlertidig skilting, blanding/fjerning av parkometre eller flytting av buss- og drosjeholdeplasser for at nødvendig arbeid kan utføres. Bymiljøetaten har vedtaksmyndighet **for** grave- og arbeidstillatelser og midlertidig skilting i forbindelse med dette.

4.2.4 Fra bystyresak 106/09 av 22.04.09: Estetisk plan – Designhåndbok for Oslo sentrum:

Formål:

”Estetisk plan - Designhåndbok Oslo Sentrum, skal legge premisser for en videre estetisk oppgradering av felles omgivelser og offentlige uterom i Oslo sentrum.”

Møbler:

”Markiser, parasoller, stolseter/rygger og bordplater bør være i beslektet koloritt, ikke signalfarger, men i lyse sand- og jordfarger”

Grensetegninger:

”Temporære skillegjerder med seglduk, plater og sprosser tillates ikke. Avgrensninger med tau/kjede kan benyttes, ellers anbefales frittstående blomsterkasser som visuelle grensemarkører.

Temporære platåer i tre eller annet materiale tillates ikke. Møbleringen settes rett på bygulvet.”

4.2.5 Fra bystyresak 107/09 av 22.04.09: Kommunedelplan – torg og møteplasser:

§ 2 *Hensikt med planen:*

”Kommunedelplanen skal sikre at alle deler av byggesonen utenfor sentrumsområdet har et allsidig, velfungerende og lett tilgjengelig tilbud av torg og møteplasser med høy estetisk kvalitet. Det skal tilrettelegges for ulike typer møteplasser og ulike måter å møtes for et bredt spekter av brukergrupper, og møteplassenes sosiale rolle skal fremmes samtidig med at viktige bevaringshensyn skal ivaretas.”

Universell utforming – tilgjengelighet:

”Torg og møteplasser skal legges til rette slik at de blir tilgjengelige og anvendelige for alle, inkludert bevegelses-, orienterings- og miljøhemmede, barn, eldre og ulike kulturelle grupper. Allmenn tilgjengelighet skal være en integrert del av alle fysiske tiltak på torg og møteplasser, slik at behovet for spesialløsninger for funksjonshemmede minimeres.”

4.2.6 Fra bystyresak 108/09 av 22.04.09: Strategisk plan for universell utforming:

”Oslo kommune skal i alt sitt virke være tilgjengelig og fremme tilgjengelighet for alle.”

”Innbyggerne og besøkende skal oppleve byen som tilgjengelig.”

”Manglende tilgjengelighet er diskriminerende.”

”Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forhold slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig.”

4.3 Generelle regler for utleie av areal i Bydel St. Hanshaugen:

Bystyrets instruks¹⁷ tar utgangspunkt i at utleie av areal på fortau og annen kommunal grunn kan avtales der bruken ikke er til hinder for myke trafikkkanter, utrykningskjøretøy eller andre som har rett til å ferdes fritt på offentlig grunn.

4.3.1 Hva leier bydelen ut:

Bydelen leier ut areal på deler av kommunens grunn som befinner seg innenfor bydelsgrensene. Dette inkluderer areal sør for St. Olavs gate og Schandorffs gate, selv om det geografiske bydelsområdet regnes med til Oslo sentrum ved behandling av andre sakstyper, for eksempel behandling av høringsuttalelser til salgs- og skjenkebevillinger.

4.3.2 Utleie av areal på fortau, torg, plasser og i gågater:

Hovedregelen er at det er umatrikulert grunn som leies ut. Arealet må være regulert til fortau, gågate, torg, plass, gangareal eller annet trafikkområde.

4.3.3 Utleie av areal i parker, på gatetun og friområder:

For utleie av areal som er regulert til friområde eller park gjelder flere av de samme regler som for areal regulert til fortau eller annet trafikkområde.

4.3.4 Prioritering av søkere som ønsker å leie kommunal grunn:

Utleie av areal langs stedbundne virksomheter kan bare leies ut til den forretning eller det serveringssted som har fasade ut mot det aktuelle fortauet.

Når det gjelder utleie av areal til frittstående salgsplasser, til arrangement og tilstelninger av kommersiell art er det i prinsippet den søm søker først som får tilsagn om leie, forutsatt at søknaden er tilfredsstillende og oppfyller kommunens vilkår for å leie areal.

”Førstemann til mølla” prinsippet gjelder også for søknader om leie til ikke-kommersielle formål: Ved ledighet er det første søker som vil få tilbud om avtale.

4.4 Privatrettslige regler gjelder ved utleie av areal på kommunal grunn:

Utleie av areal på kommunal grunn er av privatrettslig karakter og skjer i henhold til rettsprinsipper om at kommunen, som grunneier, har alminnelig råderett over egen eiendom og egne ressurser.

Dette innebærer at den som søker om å få leie kommunalt areal ikke har rettslig krav på en leieavtale med bydelen. Søkeren kan få en avtale dersom søknaden oppfyller kriteriene for bruk av arealet, slik blant annet bystyret har vedtatt det i ”Instruks for utleie av kommunal grunn¹⁸.”

Dersom utleier gir tilbud om leieavtale, må den som skal stå ansvarlig for bruken akseptere utleiers vilkår for en leieavtale og bekrefte, ved å signere kontrakt, at vilkårene vil bli overholdt.

Strategi for ivaretagelse av kommunens privatrettslige posisjon¹⁹:

”Oslo kommunes rettslig-økonomiske interesser skal når det gjelder anskaffelser, kontrakter og kommunale eiendommer ivaretas gjennom en profesjonell forvaltning basert på

¹⁷ Bystyresak 435/00 av 21.06.2000: Instruks for utleie av kommunale fortau og gågater

¹⁸ Bystyresak 435/00 av 21.06.2000: Instruks for utleie av kommunale fortau og gågater

¹⁹ Vedtak i bystyresak 466/05 av 7.12.2005: Juridisk strategi for Oslo kommune

forretningsmessige prinsipper, tilstrekkelig kvalitet, optimal ressursbruk og utnyttelse av markedet.”

4.4.1 Krav om betaling for leie av areal på kommunens grunn:

I henhold til kommunens gjeldende juridisk strategi²⁰ skal forvaltningen følge forretningsmessige prinsipper. Leiebetalingen skal følge vanlig markedspriser. Betalingssatsene justeres årlig i forhold til konsumprisindeks og i forbindelse med bydelsutvalgets behandling av kommende års budsjett.

4.4.2 Differensiering i betalingssatser for leie av areal til uteservering:

Fra 1. januar 2012 innførte bydelsutvalget differensiering i betalingssatsene ved leie av areal til uteservering. Bydelsutvalget vedtok at serveringssteder med skjenkebevilling skal betale etter en sats som er 25 % høyere per kvadratmeter enn betalingssatsen som skal benyttes for serveringssteder uten skjenkebevilling. Ordningen videreføres og alle prissatser justeres i forbindelse med behandling av budsjett for kommende år.

4.4.2 Leiekontrakter med gyldighet fra 1 – 4 år:

Stedbundne virksomheter²¹ kan få tilbud om langvarige leieavtaler, med gyldighetstid fra 1 – 4 år.

Slike tilbud gis til stedbundne salgs- eller serveringsvirksomheter som matvarebutikker, kafeer, restauranter eller andre forretninger som har fasade langs kommunale fortau, mot torg, plasser eller langs gågater der arealet egner seg til formålet.

4.4.3 Kortvarige leiekontrakter med gyldighet fra 1 dag til 8 uker:

Bydelen kan leie ut areal til frittstående salgsplasser, til lokale og byomfattende kulturarrangement, events og markedsdager, til salg av juletrær og kranser, filmopptak eller utstillinger. Felles for disse aktivitetene er at leieavtaler inngås for relativt korte perioder, alt fra 1 dag til 8 uker.

4.5 Beskrivelse av utleieformålene – utleie til kommersiell virksomhet:

Selv om bydelen har ansvar for utleie av deler av kommunens grunn samarbeides det med Politiet i saker der det søkes tillatelse til å bruke areal som ikke har vært leid ut tidligere og der det må tas spesielle hensyn på grunn av smale fortau eller mye trafikk. Politiets vurdering vil ofte være avgjørende for om slike søknader innvilges eller ikke.

4.5.0 Utleie av areal til kommersielle aktiviteter på areal regulert til trafikkområde:

Det kan leies ut areal på fortausgrunn, i gågater og på plasser til flere typer kommersielle aktiviteter, blant annet til:

- uteservering foran stedbundet serveringssted
- vareutstilling foran stedbundet forretning
- frittstående salgsplass for markedsføringstiltak, salg av abonnementer eller medlemskap
- filmopptak, performance og teater
- enmannstorg for salg av egen kunst-, husflids- eller matprodukter
- lokale bydels- og markedsdager
- musikk- og andre kulturarrangementer

²⁰ Juridisk strategi for Oslo kommune av 7.12.2005

²¹ Stedbundne virksomheter: Lokaler på faste adresser

- utendørs events, for eksempel i forkant av større arrangement (som Oslo moteuke og lignende).

4.5.1 Utleie av areal til uteservering foran serverings- og skjenkested:

Det stilles bestemte krav til fysisk beliggenhet og størrelse på arealet som kan leies ut til uteservering. Uteserveringen skal plasseres langs virksomhetens egen fasade. Det er lengden på fasaden og bredden på fortauet som avgjør hvor stort areal serveringsstedet kan leie tilformålet.

Der fortausbredden er smalere enn 3,5 meter regnes arealet i utgangspunktet som dårlig egnet til utleie. Et smalt fortau kan likevel leies ut dersom det viser seg at uteserveringen ikke vil være til hinder for myke trafikkanter med bevegelses- eller orienteringsutfordringer.

Uteserveringer skal heller ikke være til uforholdsmessig stor sjenanse eller belastning for faste beboere eller overnattingsgjester på hotell i nærområdet.

4.5.2 Utleie av areal til salg – og vareutstilling foran forretning:

Det er fastsatt minimumskrav til fysisk beliggenhet og størrelse på areal som kan leies ut til vareutstillinger foran egen forretning. Vareutstillingen skal plasseres inntil veggen, langs virksomhetens egen fasade. Det er lengden på fasaden og bredden på fortauet som avgjør hvor stort areal forretningen kan leie til vareutstilling. Det stilles også som vilkår at utstilte varer er av samme type som varene inne i forretningen. Den enkelte leietaker skal holde leiearealet ryddig, rent og sørge for at myke trafikkanter, til en hver tid, kan ferdes på fortauet uten at de blir sjenert eller hindret av vareutstillingen.

4.5.3 Utleie av areal til frittstående salgs plass:

Bydelen har etablert noen frittstående salgs plasser i Torggata, ved Glasmagasinet, i Thereses gate ved Louises gate og på Arbeidersamfunnets plass. Det er også anledning til å søke om leie av areal på Knud Knudsens plass. I Torggata er to av plassene forbeholdt leietakere som ønsker lengre leieavtaler, mens en av plassene er avsatt til avtaler med varighet mellom 1 og 13 dager.

4.5.4 Utleie av areal for salg av juletrær:

Salg av kranser og juletrær er et positivt innslag i tiden før jul. Det leies ut areal til krans- og juletræs salg flere steder i bydelen. I arbeidet med utleiepolicy i 2009 ble plassenes tilgjengelighet, robusthet i grunndekket, tidligere tradisjoner og fremkommelighet i salgssesongen vurdert.

Det er ikke behov for å opprette flere plasser for salg av juletrær.

4.5.5 Utleie av areal i parker og på gatetun:

Det kan leies ut areal til kommersielle og ikke-kommersielle aktiviteter både i parker og på gatetun.

Utleie av areal på gatetun:

Bydelens restriktive holdning til uteserveringer på gatetun må sees i forhold til at tunene stort sett befinner seg i tettbebygde boligområder. Etablering av serveringsvirksomhet i boligområder kan være miljøskapende, men kan også være til sjenanse for de nærmeste naboene. Fordeler og ulemper med serveringsvirksomhet på gatetun må drøftes i forhold til hensikten og om hensynet til beboernes rettigheter ivaretas.

Utleie av parkareal til rigg:

Bydelen følger en restriktiv praksis i forhold til utleie av parkareal til riggområder. Rigglease²² kan tillates når arbeidet foregår i nær tilknytning til et friområde eller park, og det er behov for et areal til plassering og oppbevaring for en begrenset periode.

Utleie av parkareal til arrangementer:

Bydelen følger en restriktiv linje ved inngåelse av avtaler for store arrangementer i parkene. Det stilles krav om istandsetting av arealer ved avslutning av et leieforhold. Store arrangementer ”bruker” av det arealet som skal være åpent og tilgjengelig for alle og medfører ekstra slitasje i parken, i form av ødelagt gress, skade på beplantninger, økt forsøpling og økt støy.

Bestemmelse om areal i parkene skal leies ut til arrangement foretas etter at mulige konsekvenser ved utleien er vurdert. Slitasjeproblemer, som nevnt over, er en viktig grunn til at bydelen i liten grad leier ut parkareal til kommersielle arrangører.

4.5.6 Utleie på Knud Knudsens plass, i Kristparken og i Stensparken:

Knud Knudsens plass:

Bydelsutvalget har tidligere vedtatt at Knud Knudsens plass skal utvikles til et bærekraftig bydelstorg der det skal legges til rette for torghandel og forskjellige kulturelle aktiviteter til befolkningens glede.

Som en forsøksordning i 2011 leide bydelen ut 150 m² til en leietaker som ønsket å skape og tilby varierte kulturaktiviteter på Knud Knudsens plass. Målet med å leie ut deler av arealet til en privat aktør var å vitalisere bydelsutvalgets vedtak om et bærekraftig bydelstorg og samtidig frigjøre administrative ressurser til andre oppgaver.

Evalueringen i etterkant av prøveåret viste at intensjonen for å annonsere og leie ut Knud Knudsens plass til en aktør ikke hadde svart til forventningene, verken økonomisk eller administrativt.

Kristparken:

Kristparken er et egnet område for etablering av aktiviteter og arrangement som kan bidra til å gi befolkningen positive opplevelser og et tryggere nærmiljø. Flere alternative tiltak for å få mer aktivitet i parken er prøvd ut, blant annet flere kulturarrangement, i den hensikt å stimulere flere personer til å besøke og bruke Kristparken som sin møteplass i nærmiljøet. Per i dag er det ikke etablert noen faste leieavtaler for bruk av areal i parken.

Stensparken:

Bydelen har i liten grad leid ut parkareal til kommersielle aktører men har i flere år hatt en avtale om utleie av areal til uteservering i Stensparken. Tiltaket har vært vellykket og uteserveringen er nå blitt et permanent serveringstilbud i sommersesongen.

4.6 Matsalg fra mobil salgsvogn – miljøutfordringer og mangel på egnede plasser:

Bydel St. Hanshaugen har ikke hatt leieavtaler for matsalg fra mobile salgsvogner siden før 2006.

---

²² Rigglease: Leie av areal til byggebrakker, mellomlagring av jord, til lagring av stillaser eller lignende.

Det er flere grunner til dette, blant annet at det er et etablert og mangfoldig serveringstilbud i bydelen. Langs strøkgatene²³ Ullevålsveien, Pilestredet og Thereses gate er det, i tillegg til skjenke- og serveringssteder, et stort utvalg av gatekjøkken og kiosker som har åpent lengre enn serveringsstedene. Det er få ledige plasser som egner seg til å sette opp en mobil salgsvogn, men det er likevel belastningen på miljøet som må anses å være den største utfordringen.

4.6.1 Problemer med forsøpling:

Gatene forsøples nattetid av matrester og papir fra varer som er kjøpt i gatekjøkken, kiosker og andre steder som selger hurtigmat som kundene tar med seg ut. Avfallet havner ofte på gata, langt fra utsalgsstedet, noe som dessverre også kan observeres nattetid i bydelens egne strøkgater.

Før 2007 hadde Oslo kommune flere avtaler om nattsalg, mellom kl 21:00 og kl 05:00, fra mobile salgsvogner i sentrum. Imidlertid er nattmatsalget fra slike vogner avvirket. Matsalget førte til betydelige forsøplingsproblemer, som igjen førte til en økning i byens rottebestand.

Bydelsdirektøren mener at miljøutfordringene og forsøplingsproblematikken taler for at bydelen ikke bør inngå leieavtaler for matsalg fra mobile salgsvogner.

4.7. Tillatelse til å benytte areal på kommunal grunn til ikke-kommersielle aktiviteter:

Juridiske personer som er budbringere av kulturelle, politiske, religiøse eller andre frie ytringer regnes som ikke-kommersielle aktører. Det er en felles forståelse i kommunen at ikke-kommersielle aktører skal få benytte areal vederlagsfritt. Det må likevel understrekes at også ikke-kommersielle aktører skal søke om tillatelse til å stå på stand eller benytte kommunens grunn til demonstrasjoner og lignende.

4.7.1 Standstillatelse til ikke-kommersielle aktiviteter:

En stand må være plassert der folk ferdes til fots. Bydelen har kartlagt og markert arealer som er

godt egnet til plassering av stands, uten at aktiviteten kommer i konflikt med eksisterende trafikk i området. Disse stedene er:

- Torggata, i krysset ved Linaaes gate
- Thereses gate 52, ved Bislett stadion
- C. J. Hambros Plass
- Arbeidersamfunnets plass
- Knud Knudsens plass
- Ullevålsveien, i krysset ved W. Thranes gate (ved postkontoret)
- Adamsstuen

5. Bydelsdirektørens vurdering:

Revisjon av bydelens utleiepolicy skal vise at bydelens ansvar for utleie av kommunal grunn utføres i overensstemmelse med regler for god forvaltning. Formålet er å sikre at all saksbehandling og håndheving av utleievirksomheten foregår på en forutsigbar, likeverdig og effektiv måte og i henhold til gjeldende lover, forskrifter, og vedtak fattet av bystyre, byråd og bydelsutvalg.

---

²³ Strøkgatene regnes som forlengelse av sentrum

Policyen skal angi bydelens prioriteringer ved utleie av areal og beskrive krav og vilkår som stilles før en leieavtale kan inngås.

Bydelsdirektøren mener det er særlig viktig å fremheve holdinger og kriterier som kan stimulere til miljøtenkning og utvikling av tiltak for bærekraftig utvikling.

Et miljøtiltak er at bydelsutvalget forsterker bydelens grønne profil ved å fatte vedtak om at tilbud om leie av kommunal grunn skal vurderes opp mot miljømessige hensyn, blant annet om utleien kan føre til mer forsøpling eller være med på å begrense avfallsproduksjonen. Tiltak som bidrar til å begrense forsøplingen i gatene vil også bidra til at rottebestanden i byen reduseres. I denne konteksten anbefaler bydelsdirektøren at bydelsutvalget vedtar et prinsipp om å avslå søknader om utleie av areal til salg fra mobile salgsvogner.

Leiebetaling for areal på kommunens grunn gir bydelen inntekter, men det er også kostnader knyttet til forvaltningsoppgavene. Forsvarlig økonomisk drift skjer blant annet gjennom å sikre at kostnadene ved det administrative arbeidet ikke blir større enn inntektene ved utleie. Et tiltak for å hindre at kostnadene overstiger inntektene er å fastsette en nedre grense for leietid, for eksempel 1 dag, minste størrelse på utleid areal, for eksempel 1m² og minste utleiepris, for eksempel kr 1000,-. Et annet tiltak er innføringen av differensierte betalingssetter for leie av areal til uteserveringer.

I kontraktene som inngås bør det også komme klart fram at bydelen har anledning til å avvikle salgsaktiviteten dersom ulempene med forsøpling og rot ikke står i forhold til brukertilbudet, eller den inntekten kommunen mottar for utleien.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Bydelsutvalget vedtar den framlagte ”Policy for utleie av areal på kommunale fortau, gågater, plasser, torg, parker og andre friområder, punkt 1 – 10.

1. Parker og friområder:

Parker og friområder skal være tilgjengelige for bydelens beboere og andre besøkende. Aktivitetstilbudene skal være til berikelse og glede for bydelens innbyggere og gjenspeile mangfoldet i bydelens befolkning.

Parker og friområder skal ikke leies ut til arrangementer som diskriminerer deler av befolkningen.

2. Alkoholfrie arrangement for barn og unge:

Alle arrangementer rettet mot barn og unge skal være alkoholfrie.

3. Frivillige lag og organisasjoner:

Frivillige lag og organisasjoner i bydelen, som tar initiativ til arrangement og aktiviteter for lokalbefolkningen skal prioriteres ved planlagt bruk av parkareal og areal på andre friområder.

4. Prioritering ved utleie til ikke-kommersielle og kommersielle formål:

Ved utleie av areal til frittstående salgsplasser, til arrangement og tilstelninger av kommersiell art er det i prinsippet den søm søker først som får tilsagn om leie, forutsatt at søknaden er tilfredsstillende og oppfyller kommunens vilkår for å leie areal.

”Førstemann til mølla” prinsippet gjelder også for søknader om leie til ikke-kommersielle formål: Ved ledighet er det første søker som vil få tilbud om avtale.

5. Utleie til ikke-kommersielle formål:

Utleie til ikke-kommersielle aktiviteter på plasser, torg og i parker er vederlagsfrie, men alle må søkes om – og få bydelens tillatelse til å stille opp stand. Som ikke-kommersielle aktiviteter regnes:

- Kulturelle, politiske og religiøse ytringer fra faste plasser for stands.
- Demonstrasjoner og opptog.
- Kulturarrangementer som er tilgjengelig for alle grupper i befolkningen.

6. Godkjente plasser til ikke kommersielle stands:

I Bydel St. Hanshaugen er disse plassene godkjent til ikke-kommersielle stands:

- Torggata, i krysset ved Linaaes gate
- Thereses gate 52, ved Bislett stadion
- C. J. Hambros Plass
- Arbeidersamfunnets plass
- Knud Knudsens plass
- Ullevålsveien, i krysset ved W. Thranes gate (ved postkontoret)
- Adamsstuen, ved ”trekantplassen”.

7. Betaling for leie av areal til kommersiell virksomhet:

Markedspris skal legges til grunn for all arealutleie til kommersiell virksomhet på fortau, plasser, torg og gategrunn som er regulert til trafikkområder. Som kommersiell virksomhet regnes:

- uteservering foran stedbundet serveringssted
- vareutstilling foran stedbundet forretning
- frittstående salgsplass for markedsføringstiltak, salg av abonnemeter eller medlemskap
- filmopptak, performance og teater
- enmannstorg for salg av egen kunst-, husflids- eller matprodukter
- lokale bydels- og markedsdager
- musikk- og andre kulturarrangementer
- utendørs events, for eksempel i forkant av større arrangement som Oslo moteuke og lignende
- Listen er ikke uttømmende. Andre formål kan vurderes som kommersielle.
- Alle prissatser justeres årlig i forbindelse med behandling av budsjett.

8. Godkjente frittstående plasser til kommersiell virksomhet:

I tillegg til vareutstillinger og uteserveringer leies det ut areal til kommersiell virksomhet

på følgende frittstående plasser:

- Adamstuen, ”trekantplassen”.
- Arbeidersamfunnets plass
- C. J. Hambros Plass, ved Tinghuset.
- Knud Knudsens plass
- Kristparken, Møllergata
- Thereses gate 52, ved Bislett stadion
- Torggata, plassen ved GlasMagasinet.
- Ullevålsveien, i krysset ved W. Thranes gate (ved postkontoret)
- Listen er ikke uttømmende. Andre plasser kan vurderes for utleie.

9. Differensierte priser ved leie av areal til uteservering:

- Serveringssteder med skjenkebevilling skal betale etter en sats som er 25 % høyere per kvadratmeter enn prissatsen som benyttes for serveringssteder uten skjenkebevilling.
- Alle prissatser justeres årlig i forbindelse med behandling av budsjett.

10. Godkjente plasser for juletesalg:

Juletrær, juledekorasjoner, kranser og lignende kan selges fra følgende plasser:

- Adamstuen
- Damstredet (øverst), plassen ved ”Gåsa”
- Idioten (Ullevålsveien)
- Knud Knudsens plass
- Kristparken
- Marienlyst (Kirkeveien, ved Suhms gate)
- Thereses gate (ved Sporveisgata)
- Listen er ikke uttømmende. Andre plasser kan vurderes for utleie.

11. Delegasjon av myndighet til bydelsdirektøren:

Bydelsutvalget delegerer deler av sin myndighet til bydelsdirektøren for å

- fastsette - og justere priser for utleie av areal på kommunale fortau, plasser, torg og i parker henhold til gjeldende regler i bydelen og i Oslo kommune
- fastsette grenser for leietid
- beslutte om det skal etableres nye uteserveringsareal i parker eller på gatetun, etter individuell vurdering av det området det søkes om tillatelse for
- inngå leieavtaler og vedta gyldighetsperioder for langtids- og kortidskontrakter
- legge til - eller avvikle utleieareal etter at nye kartlegginger er gjennomført
- revidere og endre kriterier for det enkelte utleieformål

Ellen Oldereid
bydelsdirektør

Vedlegg:
Vedtak i bydelsutvalgets sak 224/09 den 15.12.2009

REFERATSAKER

Periode: 21. august 2012 - 09. oktober 2012

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
120/12	201201460-3	De Fire Store, Thereses gate 20: Behandling av søknad om skjenkebevilling for nytt, utvidet areal inne
121/12	201201521-2	Den franske sal, Universitetsgata 13: Høringsuttalelse til søknad om bevilling for skjenking inne etter eierskifte
122/12	201201567-2	LOKK, Torggata 18 B: Høringsuttalelse til søknad om bevilling for skjenking ute
123/12	201201356-2	Chicago Bar & Restaurant, Møllergata 10: Høringsuttalelse til søknad om bevilling for skjenking inne og ute til kl 03:00
124/12	201201448-2	No24, Fredensborgveien 24 c: Behandling av ny søknad om bevilling inne og ute etter § 1b